

HANDELSE BEDEVAARTVAANTJES

door Peter Lathouwers

Hedere bedevaartsplaats zoals Handel kent (of kende) zijn uitgebreide assortiment souvenirs waaronder ook prenten e.d.. Mevr. J. Otten-van Zeeland liet U al kennismaken met een gedachtenisprentje(1). Maar behalve deze prentjes waren er ook papieren gedachtenisvaantjes (vlaggetjes), driehoekig van vorm en verkrijgbaar per tweetal op één vel. De vaantjes zullen waarschijnlijk gebruikt zijn om ze aan stokjes te dragen of als souvenir aan de binnenzijde van een kastdeur te plakken. Toen de fiets algemeen werd, werden ze daaraan bevestigd.

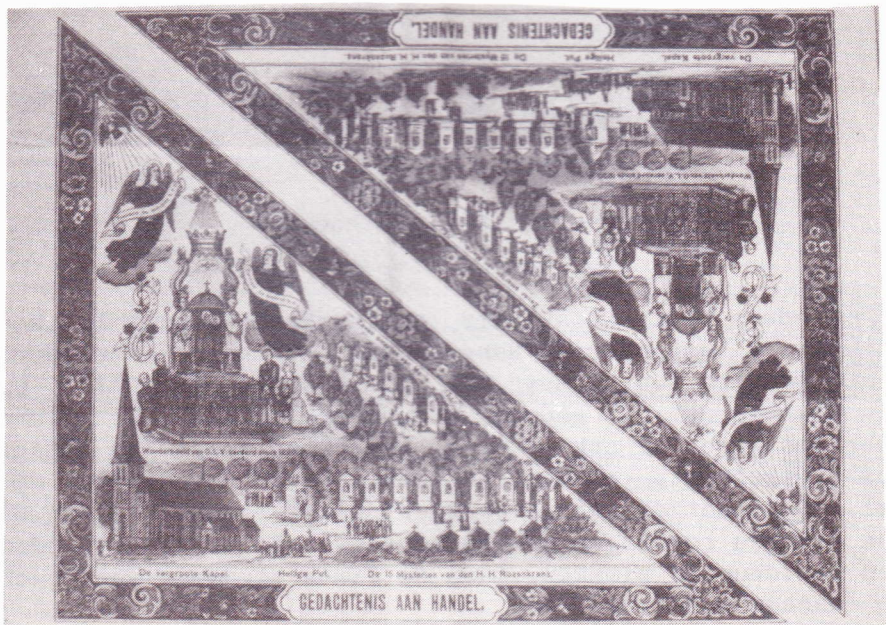
De afbeeldingen op zo'n vaantje betroffen meestal de heiligdommen of bijzonderheden van een bedevaartsoord. Een tweetal Handelse vaantjes met daarop enkele typische Handelse bijzonderheden worden hier besproken.

Het eerste is het oudste en werd aangetroffen op de binnenzijde van een kastdeur bij bloemist v.d. Putten aan de Heuvelsche Pad, ergens achter in de bloemisterij. Het is gedrukt bij de Gebr. Verbeek te Kevelaar.

Op dit vaantje zien we de kerk nog in zijn oude vorm zoals die bestond voor 1894. Vanaf 1894 tot 1897 werd de kerk nl. hardgrondig gerestaureerd en uitgebreid met twee zijbeuken en een nieuw priesterkoor. De te klein ogende toren werd vervangen door een grotere in neogotische stijl (2).

Naast de kerk staan de Heilige of Wonderbare Put en het Capucijnerklooster afgebeeld. Het laatste dat is gesticht in 1852 is niet al te waarheidsgetrouw getekend en mist nogal wat perspectief. De Késkes van de Késkesdijk (weg Gemert-Handel) complementeren de tekening. De tekening geeft nog hun oude vorm weer zoals ze er stonden tot 1889. In de twee jaren erna werden ze vervangen door meer sierlijker vormen en uitgebreid met de Ossenkapel (3).

De ouderdom van dit vaantje is niet exact vast te stellen maar moet in ieder geval liggen tussen 1852 (stichtingsjaar van het capucijnerklooster) en 1889 (vernieuwing van de Késkesdijk).

Het tweede vaantje geeft enkele verschillen te zien met het vorige. De kerk heeft zijn verbouwing achter de rug en ook is er een reeks Késkes bijgekomen nl. de Rozenkranskapelletjes in het Processiepark. Deze werden in 1910 geplaatst tegelijk met de aanleg van dit park. De Heilige Put heeft nog steeds zijn massieve vorm maar die verdwijnt in 1919. Een nieuw putje in de vorm van "Het bad van Betsaida" komt er voor in de plaats. Het Capucijnerklooster komt op deze tekening niet meer voor, ook al bestaat het nog steeds. De tekening dateert, gezien de afbeeldingen op het vaantje, tussen 1910 en 1919.

NOTEN:

- (1) Gemerts Heem, jrg. 21, 1979 nr. 3.
- (2) Peter Lathouwers, Gemerts Nieuws, B.G.G. nr. 7 blz. 70
- (3) P. Cyrillus en P. Canisius, O.L. Vrouw van Handel, Hare Geschiedenis bij de viering van het zevende eeuwfeest, blz. 14-15.
en zie (2) blz. 65.

